

בית משפט השלום בראשון לציון

22 מאי 2012

ת"א 31836-05-11 א.מ. נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

בפני כב' השופט אורן שוורץ – סגן הנשיאה

תובע:

א.מ.

ע"י ב"כ עוה"ד בן ליאור

נגד

נתבעת:

כלל חברה לביטוח בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד בורבין וחוצקי

פסק דין

הרקע לתביעה:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5 1. התובע, יליד 1984, עובד בחברת שורקומפ בע"מ, כתוכנית. בשנת 1993, בהיותו כבן 9,
- 6 התגלה גידול סרטני במוחו מסוג מדולובלסטומה. התובע עבר כריתה של הגידול, השתלת
- 7 SHUNT (מעבר שמחבר שני חללים אנטומיים בגוף ומעביר דם מאחד לשני) וטיפול
- 8 הקרנות וכימותרפיה. התובע היה מצוי תחת ביקורות ומעקבים. במשך 15 שנים לא התגלו
- 9 סימני חזרה למחלה.
- 10
- 11 2. בתאריך 20.3.2010, בעקבות אירוע פרכוסי, הובהל התובע לבית החולים. בבדיקת MRI
- 12 שנערכה, התגלה גידול מוחי באונה פריאטלית ימנית. בתאריך 6.4.2010 עבר התובע ניתוח
- 13 להסרת הגידול שהתברר כגידול סרטני מסוג PNET (להלן: "המחלה הקשה").
- 14
- 15 3. הנתבעת, חברת ביטוח בע"מ, ביטחה את התובע על פי פוליסת הביטוח אחריות לחיים,
- 16 שמספרה 8029880 (להלן: "הפוליסה"), לתקופה של 46 שנים מיום 1.2.2008. בסעיף 2
- 17 לפרק הראשון של הפוליסה, התחייבה הנתבעת לשלם לתובע, במקרה של גילוי מחלה קשה
- 18 סך 350,000 ₪.
- 19
- 20 4. לנוכח האמור, בתאריך 9.5.2010, הגיש התובע לנתבעת תביעה לתשלום סכום הביטוח על פי
- 21 הפוליסה. הנתבעת דחתה את תביעתו בהתאם לסעיף 7(ג) לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-

בית משפט השלום בראשון לציון

22 מאי 2012

ת"א 31836-05-11 א.מ. נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

1 1981 (להלן: "החוק"). לפי לסעיף זה, היה על התובע להצהיר בטופס הצהרת הבריאות על
2 מצבו הרפואי בעבר. משלא עשה כן, אליבא הנתבעת, יש לדחות את תביעתו.

3

4

עיקר טענות התובע:

5 התובע לא נשאל וממילא לא חתם על מסמכים הנוגעים למצבו הרפואי בעבר. בנסיבות אלה
6 אין עילה לאי תשלום תגמולי הביטוח על פי הפוליסה.

7

8 לאחר שנדחתה דרישתו לתשלום סכום הביטוח על פי הפוליסה, פנה התובע לנתבעת על מנת
9 לקבל את טופס הצעת הביטוח וטופס הצהרת הבריאות. כשנשלח אליו טופס הצעת הביטוח
10 [הוגש וסומן 3/ת], הבחין התובע ששמו של הסוכן המצוין על גבי הטופס הוא מר דורון נגר,
11 אך התובע, עד לקבלת הטופס, לא הכיר שם זה.

12 עד לקבלת הטופס מהנתבעת, לא ראה התובע מעולם את טבלת הצהרת הבריאות נ"י 1 ל-
13 3/ת] כשהיא ריקה או מלאה. התובע לא קרא את הצהרת הבריאות מעולם, לא מילא אותה
14 וממילא לא חתם עליה. טופס הצהרת הבריאות שישנו בידי הנתבעת אינו תואם כלל את
15 ההיסטוריה הרפואית של התובע.

16

17 למועט החתימות של התובע בעמוד 2 ל- 3/ת בסעיף "אישור תנאי קבלה מיוחדים", בסעיף
18 "הצהרה על ויתור סודיות רפואית" ובסעיף "הוראת קבע", דבר בטופס לא נרשם או סומן
19 בכתב ידו של התובע.

20

21 בעת החצטרפות לביטוח, לא מסרה לו הנתבעת את הפוליסה או העתק מטופס הצעת
22 הביטוח. רק כשנתיים לאחר הוצאת הפוליסה, פנה התובע לנתבעת ביוזמתו וביקש שתשלח
23 לו את הפוליסה.

24

25 הנתבעת שלחה לתובע מסמך שכותרתו ה"תנאים הכלליים" בלבד. מסמך זה מנה מספר
26 החרגות למחלת הסרטן, אולם "מצב של מבוטח שחלה בעבר במחלת הסרטן" לא נכלל
27 בהחרגות אלה. לכן לא היה לתובע ספק לגבי תקינות ותקפות הפוליסה.

28

29 בנסיבות אלה, אין הנתבעת רשאית להחריג את המחלה בה לקח התובע ועליה לשאת
30 במלוא הסכום הנקוב בפוליסה.

31

32

עיקר טענות הנתבעת:

33 הפוליסה נמסרה לידי התובע בסמוך למועד הקמתה. התובע הפר את חובת הגילוי המוטלת
34 עליו בכך שעובר לכריתת חוזה הביטוח לא מסר תשובות מלאות וכנות, בין היתר, לגבי
35 מחלת סרטן בה לקח בשנת 1993.

בית משפט השלום בראשון לציון

22 מאי 2012

ת"א 11-05-31836 א.מ. נ"י כלל חברה לביטוח בע"מ

- 1
- 2 12. אם עובר לחתימה על הסכם הביטוח, היה נמסר לנתבעת המידע הרפואי האמיתי לגבי
- 3 התובע, היא הייתה דורשת בדיקות מקיפות ולא הייתה מקבלת את התובע כלל לביטוח.
- 4 יתר על כן, הנתבעת וכל מבטח סביר אחר, לא היו מתקשרים עם התובע בחוזה הביטוח לו
- 5 ידעו את מצבו הרפואי וההיסטוריה הרפואית שלו, אף תמורת דמי ביטוח מרובים.
- 6
- 7 13. הנתבעת התקשרה עם התובע בחוזה בשל הטענה שנעשתה על ידי התובע. התובע הפר את
- 8 חובת תום הלב ביחסים החוזיים והטרם חזיים בינו לבין הנתבעת, יצר מצב כוזב ולא מצא
- 9 לנכון לתקנו.
- 10
- 11 14. הואיל והפוליסה הוקמה על יסוד מידע שהוסתר מהנתבעת, הרי שאין היא חבה בתשלום
- 12 תגמולי הביטוח.
- 13
- 14 15. בדיון שנערך לפני העידו העדים הבאים :
- 15 מטעם התובע: התובע ובת זוגו – ד"ר ד.ג.
- 16 מטעם הנתבעת: ד"ר סקומרובסקי רולנד – חתם רפואי ראשי בנתבעת, ומר דורון גר –
- 17 סוכן הביטוח בסוכנות ביטוח "תמורה" שהיה מעורב בהחתמת התובע על מסמכי הפוליסה.
- 18
- 19 16. הצדדים ביקשו לפצל את הדיון כך שבראש ובראשונה תידון שאלת החבות על פי הפוליסה.
- 20 בנסיבותיו המיוחדות של התובע, נקבע בירור התביעה במתכונת מזוזות. כל העדויות נשמעו
- 21 בעל פה ובסמיכות לשיבת קדם המשפט הראשונה. ב"כ הצדדים סיכמו את טענותיהם בעל
- 22 פה.
- 23
- 24

דיון והכרעה:

- 25
- 26 17. התובע העיד לפני שבתחילת עבודתו בשורקומפ בחודש ינואר 2008, הוצעו לו שני מסלולי
- 27 ביטוח: האחד ביטוח פנסיוני והשני ביטוח מנהלים. התובע נפגש ותחילה עם נציג
- 28 "מבטחים" שמסר לו הסבר מפורט באשר לביטוח הפנסיוני. לאחר שבוע לערך, לצורך
- 29 רכישת ביטוח מנהלים, נפגש התובע עם סוכן ביטוח לצורך עריכת הביטוח.
- 30
- 31 18. לטענת התובע, האיש עימו נפגש לא מסר לו את שמו. לאחר הסבר קצר על ביטוח המנהלים,
- 32 הוצג לו שאלון מוקצר בדבר עברו הרפואי, כפי שמופיע בטופס הצעה לביטוח מנהלים [מוצג
- 33 ת/1]. וכך עלו הדברים בעדותו של התובע לפניי:
- 34

בית משפט השלום בראשון לציון

22 מאי 2012

ת"א 11-05-31836 א.מ. נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

- 1 "...לפני החתימה הוא שאל אותי שאלון מקוצר, האם אני מעשן, אשפוזים,
- 2 אחוזי; נכות, מחלות לב, מחלות ממאירות ומחלת איידס...לאחר שעניתי לו הכל
- 3 בשלילה על כל הסעיפים, אני שמעתי שהוא אומר אם כך אני רשום בריא
- 4 לחלוטין, זה לא אני רשמתי"
- 5
- 6 [פרי עמ' 5, ש' 21-22, 30-31]
- 7
- 8 לדברי התובע, ת/1 לא מולא על ידו. כל שהתובע עשה הוא לחתום במספר עמודים בטופס
- 9 זה. התובע הדגיש בעדותו שנוכח בקיומו של ת/1 רק בשנת 2009, כאשר סידר את "הניירת"
- 10 בביתו:
- 11
- 12 "...זה היה ב-2009 כשעשינו סידור בניירת אחד הדברים שאינו זה שיש לי את
- 13 הפוליסה של ביטוח מנהלים אבל אני לא רואה שום חתימה ושום חסכם, אז
- 14 רציתי לדעת אם זה תקף, זה קיים אצלי, ניגשתי למדור שכר אצלנו והם הוציאו
- 15 את הדפים עם החתימות שלי מהתיק אישי שלי"
- 16
- 17 [פרי עמ' 6, ש' 7-10]
- 18
- 19 במהלך הפגישה עם סוכן הביטוח, לאחר שהתובע סיים לחתום על ת/1, הוא נשאל האם
- 20 ברצונו לרכוש ביטוח בריאות. הסוכן הסביר לתובע שמדובר בביטוח פרטי המספק פיצוי חד
- 21 פעמי במקרה של מחלות שונות, כגון סרטן, בגובה 350,000 ₪. התובע חתם על טופס
- 22 ההצעה – מענק לבריאות [מוצג ת/3]. לגבי נסיבות החתימה על טופס ההצעה לביטוח
- 23 "מענק לבריאות", העיד התובע כדלקמן:
- 24
- 25 "בדף הזה כתב היד היחידי שיש זה החתימות שלי כאשר בזמן החתימה שאלתי
- 26 על כל מקום שאני חותם על מה אני חותם. המקום הראשון שאלתי את הנציג
- 27 והוא אמר לי שאני מאשר שאני רוכש את הביטוח, המקום השני זה על ויתור
- 28 סודיות כאשר לא הרגשתי שיש לי מה להסתיר והמקום השלישי ודף אחרי, זה
- 29 על הוראת קבע"
- 30
- 31 לסענת התובע, בעת החתימה על ת/3, לא היה מודע לדף הראשון שלו המכיל טבלה למילוי
- 32 פרטים אישיים וטבלת "הצהרת בריאות מקוצרת", אותה יש למלא על ידי סימון ב-X
- 33 במקומות הנכונים. לדבריו:
- 34

בית משפט השלום בראשון לציון

22 מאי 2012

ת"א 31836-05-11 א.מ. ג' כלל חברה לביטוח בע"מ

- 1 "הסימונים של ה-X לא נכונים...ה-X האלה לא שלי, לא ראיתי שסימנו אותם,
2 אני לא ידע מי סימן אותם...יש פה משהו לא נכון. בסעיף של מחלה ממארת
3 סרטן או גידולים כלשהם, איידס, כולל נשאות, זה מסומן כ-לא, וזה לא נכון."
4
5 [פרי עמ' 7, ש' 6, 8, 10-11]
6
7 גם את ת/3, לטענת התובע, הוא קיבל רק בשנת 2009, לאחר ש"עשה סדר" בניירת בביתו.
8 אז הבחין שחסרה לו הצעת ביטוח בריאות. כשקיבל את ת/3 לידיו, ראה שהגורם שאישר
9 את חתימתו על הטפסים הוא סוכן הביטוח מר דורון גר (להלן: "מר גר"). התובע פנה אל
10 מר גר באמצעות המייל והטלפון, אך מר גר התחמק מפניות אלה.
11
12 הנתבעת זימנה את מר גר לעדות לפניי. גרסתו של מר גר לגבי הפגישה עם התובע שונה.
13 מר גר העיד לפניי ופירט את נהלי עבודתו עם מבוטחים: בעת פגישתו עם מבוטח, הוא
14 מסביר לו תחילה את תנאי הביטוח שלו במסגרת הארגון אליו הוא משתייך ועובר איתו על
15 כל סעיף בפוליסה. לאחר הסבר מפורט, ממלא מר גר ביחד עם המבוטח את הטפסים. כך
16 לדבריו:
17
18 "אנו עוברים על כל טפסים יחד אני כותב גובה שכר ומוטבים ונושא הצהרת
19 בריאות. אני תמיד עובר שאלה שאלה...אני שואל את העובד כל שאלה
20 שמצויין...ממש עוברים על כל המפרט הזה כולל הצהרת בריאות. כל שאלה
21 שכתובה שם היא נשאלת."
22 [פרי עמ' 24, ש' 7-4, 9-10]
23
24 בסיום מילוי הטופס, מר גר נוהג להודיע למבוטח שהטפסים ישלחו אליו הביתה תוך חודש
25 וחצי-חודשיים. אם בפרק זמן זה הפוליסה לא מגיעה לידי המבוטח, הוא יכול ליצור קשר
26 עם המבטחת ולבקש שישלחו אליו את הטפסים בשנית.
27
28 כשעומת מר גר עם טענת התובע, לפיה חתם רק בשלושה מקומות ב-ת/3, אך פרט לכך לא
29 נשאל שאלות ולא נדרש לתת פרטים נוספים השיב מר גר כדלקמן:
30
31
32
33
34

בית משפט השלום בראשון לציון

22 מאי 2012

ת"א 31836-05-11 א.מ. נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

- 1 "אני יודע איך אני עובד...אני לא זוכר לפרטי פרטים את הפגישה עם התובע, אני
- 2 זוכר בוודאות שכל מה שמצויין זה נשאל כך אני עובד ואין לי אינטרס לפגוע
- 3 במישהו וזה שיטת העבודה שלי...אני עובד על כל מפרט כולל כל השאלות וכך
- 4 מנחה אנשים שאני עובד איתם"
- 5
- 6 [פרי עמ' 24, ש' 21-18, 26]
- 7
- 8 26. לטענת מר נגר, לאחר שעבר יחד עם התובע על הצהרת הבריאות ב-1 ושאל אותו את כל
- 9 שאלות הבריאות המצוינות בו הוסיף בצד בכתב ידו את המילים "בריא לחלוטין". כשנשאל
- 10 בחקירתו הנגדית מדוע הוסיף את המילים הללו השיב: "שאלתי אם בריא לחלוטין הוא
- 11 אמר שכן, כשמישהו שואל ואומר אין לי שום דבר, אז אני שואל הכל תקין והוא ענה שכן
- 12 וזה רשמתי" [פרי עמ' 26, ש' 27-28].
- 13
- 14 27. כשנשאל מר נגר, בחקירתו הנגדית, מדוע לא נתן לתובע לסמן את ה-X בת/3 אלא סימן
- 15 אותם בעצמו, השיב:
- 16
- 17 "יש אנשים שרוצים לבד למלא ויש אנשים שרוצים שאני אשאל שאלות ואמלא
- 18 זה לא חד משמעי. אני יכול להסתכל עליו, אני עובד הרבה אנשים יש לי יושר
- 19 שחונכתי עליו ואין לי כוונה לפגוע בו ולא אעשה את זה לא בשביל מיליון
- 20 שקל...כל מה שסומן נשאל. אין לי אינטרס אחר"
- 21
- 22 [פרי עמ' 32, ש' 17-15, 21]
- 23
- 24 28. לאחר שהתרשמתי מהעדויות שנשמעו לפניי, אני רואה לנכון להעדיף את גרסתו של מר נגר,
- 25 מהטעמים הבאים:
- 26
- 27 ראשית, התרשמתי לחיוב מעדותו של מר נגר. עדותו הייתה ברורה, עקבית ואחידה. מר
- 28 נגר העיד לפניי שעל פי נוהל עבודתו, הוא עובר תחילה עם המבוטח על כל סעיף המצוין
- 29 בת/3 ושואל כל שאלה המופיעה בטבלת הצהרת הבריאות. בענייננו, אמנם מר נגר מילא
- 30 את הצהרת הבריאות המופיעה בעמ' 1 לת/3, באמצעות סימוני X, אולם שוכנעתי שעשה
- 31 זאת על פי התשובות שמסר לו התובע.
- 32
- 33 שנית, עדותו של מר נגר מתיישבת עם מספר ראיות אובייקטיביות:
- 34
- 35

בית משפט השלום בראשון לציון

22 מאי 2012

ת"א 31836-05-11 א.מ. נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

- 1 חתימתו של התובע במקומות בהן נדרשת חתימת המבוטח. חתימות אלה משקפות
2 את הצהרת התובע.
3
- 4 ב. הנתונים ה"מוכמנים" בת/3 - למר נגר לא הייתה דרך לדעת מהו משקלו וגובהו של
5 התובע, אלא אם מסר לו אותם התובע. נתונים אלה, יחד עם עדותו של מר נגר
6 בדבר נהלי עבודתו, מתיישבים יותר עם המסקנה לפיה הצהרות הבריאות מולאה על
7 פי מוצא פיו של התובע ולא אחרת.
8
- 9 שלישית, באותה פגישה עם מר נגר, חתם התובע על שתי הצהרות: האחת בת/1 והשנייה בת/3.
10 בעדותו, לא הכחיש התובע שהשיב בשלילה על בת/1, שאלון הבריאות המקוצר, שנועד לצרכי
11 ביטוח המנהלים [פרי עמ' 5, שי' 21-22, 30-31]. פרט לשאלה הראשונה בת/1 מופיעות יתר
12 השאלות בת/3 בניסוח מעט שונה. תשובותיו של התובע בת/1 מתיישבות עם המסקנה
13 שהשיב באופן דומה גם לגבי השאלון ביחס לביטוח מחלות קשות, כמפורט בת/3.
14
- 15 רביעית, במהלך חקירתו הנגדית של מר נגר הוצג סיכום הפגישה בינו לבין התובע [מוצג
16 ת/5]. מר נגר העיד לפני שהמסמך נערך על ידו ובכתב ידו [פרי עמ' 29 שי' 27-28]. כעולה
17 ממוצג ת/5, שחינו סיכום פגישה שנערך בזמן אמת, נערכה סקירה לתובע בנושא ביטוח
18 המנהלים. כמו כן הוצג לתובע ביטוח "מחלות קשות" והחלטת התובע הייתה להצטרף
19 לביטוח זה. מוצג ת/5 מתיישב עם גרסתו של מר נגר, בדבר שיטות העבודה שלו ומחזק
20 אותה. מאידך, המוצג מחליש את טענתו הבסיסית של התובע בכתב ובעדותו, כאילו לא
21 נפגש עם מר נגר וכאילו לא חתם כלל על טופס הצהרות הבריאות [סי' 16-17 לכתב חתביעה].
22
- 23 29. סיכומי של דבר – אני קובע שהצהרות והסימונים המפורטים בת/1 וב-ת/3 הינם
24 אותנטיים ומשקפים את תשובותיו של התובע לנוסח השאלות הנקוב בהצהרות אלה.
25
- 26 30. התובע הודה במהלך עדותו שמר נגר הקריא לפניו את השאלות המופיעות ב"שאלון בריאות
27 מקוצר" (עמ' 2 לת/1). בשאלון זה, שנועד לצרכי ביטוח המנהלים, נרשם כהאי לישנא:
28
29 1. אין לי נכות כלשהי העולה על 35%.
30 2. לא אושפזתי בבית חולים מעל 24 שעות כתוצאה ממחלה או תאונה ב-3 שני
31 האחרונות. (לידה אינה אשפוז).
32 3. אין לי היסטוריה של מחלות לב, מחלות ממאירות, לחץ דם גבוה או סוכרת
33 במשך 5 שנים אחרונות.
34 4. אני לא חולה איידס ואינני נושא נגיפי איידס."
35

בית משפט השלום בראשון לציון

22 מאי 2012

ת"א 31836-05-11 א.מ. נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

31. שאלה מספר 3 עוסקת, באופן ברור וחד משמעי, בין היתר, במחלת הסרטן. חרף האמור, נמנע התובע מלגלות למר נגר אודות מחלתו בעבר וה-SHUNT המותקן בראשו. בהנחה שבעת מילוי השאלון היה התובע בריא, עדיין נשא בגופו מכשור רפואי שהוא תולדה של מחלת הסרטן בה חלה בילדותו.
- כפי שעלה מחקירתו הנגדית, התובע ביצע ביקורות רפואיות באופן תדיר ושגרתי [פר' עמ' 4, ש' 26-28]. ספק רב אם מותן הצהרה על פיה אין לו היסטוריה של מחלה ממארת בחמש השנים האחרונות, הינה בגדר תשובה כנה, בנסיבות אלה.
- התובע העיד שלאחר שמר נגר הקריא בפניו את שאלות 1-4, כפי שהובאו לעיל, אמר לו "אם כך אני רושם בריא לחלוטין" [פר' עמ' 5 ש' 30-31]. גם הפעם, התובע לא הביע התנגדות לרישום זה או לכל הפחות, לא חשף את עברו הרפואי.
32. יתר על כן, בטבלת "הצהרת בריאות מקוצרת" שנועדה לצרכי ביטוח מחלות קשות (עמ' 1 לת/3) נשאל התובע: "האם סבלת או הנך סובל ממחלה ממארת (סרטן) או גידולים כלשהם, איידס (כולל נשאות)". שאלה זו עוסקת באופן ספציפי קונקרטי במחלת הסרטן ומתייחסת לקיומה בעבר או בהווה.
- בתשובה לשאלה זו סומן X תחת המילה "לא".
33. החוק קובע בסעיף 6 את חובת הגילוי. סעיף 6(א) לחוק מתייחס לחובה לענות תשובות מלאות וכנות על שאלות בכתב שהוצגו למבוטח [ע"א 1064/03 אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' עזבון המנוחה רחל שחר פיאמנטה ז"ל, פ"ד (4) 375, 390-391 (2006)].
34. התובע חלה במחלת סרטן מסוג מדולובלסטומה בגיל 9. התובע נזקק לטיפול ניתוחי, לטיפול קרינה וכימוטרפיה. מאז טיפולים אלה הושלם SHUNT בראשו, המנקז נוזלים מהמוח אל חלל הבטן. כפי שעלה ממסמכי המלי"ל שהוצגו כראייה במשפט, בשנים לאחר טיפולים אלה סבל התובע מתופעות לוואי שונות: חוסר שיווי משקל וכפילות ראייה [נ/3; נ/2, ל/1]. התובע אף ציין בפרטי המחלות: "שמו לי שאנט ואני מרגיש זרימה של נוזלים". בגיל 18, לדוגמא, מצא המלי"ל לנכון לקבוע לתובע 15% אחוזים של נכות יציבה.
35. בנסיבות אלה, ברי שמחלת המדולובלסטומה הייתה אירוע מכונן וטראומתי במהלך חייו של התובע. הגם שלאחר הטיפול בילדותו נחשב כבריא מבחינה אונקולוגית, הרי שהתובע נושא עימו את אותות המאבק היומיומי במחלה.
- תשובתו של התובע, שלא חלה בעבר בסרטן או חתימתו על הצהרת בריאות נקייה, אינה יכולה להיחשב בשום אופן כתשובה מלאה וכנה. על כך אני קובע שהתובע הפר את הוראת סעיף 6(א) לחוק בכך שלא גילה לנתבעת את עברו הרפואי, כמי שחלה במחלת המדולובלסטומה.

בית משפט השלום בראשון לציון

22 מאי 2012

ת"א 31836-05-11 א.מ. נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

- 1
2 36. הנתבעת זימנה לעדות לפניי את ד"ר סקומרובסקי, המשמש כחותם רפואי ראשי בנתבעת.
3 לדבריו, הנתבעת עובדת לפי קודקס תנאי חיתום שנערך על ידו. הקודקס מתחדש פעם בשנה
4 ובנוי על פי המלצות של מבטחי משנה, בהתאם לדרישות שוק הביטוח. בקודקס תנאי
5 החיתום מחודש ינואר 2008 [מוצג 6/א] נקבע שבמקרה של גידול סרטני במות אחרי טיפול
6 /או ניתוח (ללא הגבלת זמן) תיידחה הבקשה להצטרפות לפוליסת ביטוח מחלות קשות.
7 לדברי ד"ר סקומרובסקי מאז חודש ינואר 2008, אין שינוי בעניין זה.
8
9 37. עוד העיד ד"ר סקומרובסקי כדלקמן:
10
11 "אנחנו עושים את החיתום על פי הצהרות הבריאות קודם כל, אם אנחנו מקבלים
12 הצהרות בריאות נקיה אין לנו אפשרות לבקש מסמך רפואי כי אין שום צורך
13 בזה...אם בהצהרות הבריאות המועמד לביטוח מפרט כל מיני תופעות בלי לפרט
14 אבחנה, אנחנו דורשים מסמך רפואי"
15
16 [פרי עמ' 19, שי 11-15]
17
18 38. כשנשאל בחקירתו הגדית האם חברת הביטוח משלמת למבוטח, בעת התרחשות מקרה
19 המגוי בפוליסה, אף בהיעדר הצהרת בריאות, השיב ד"ר סקומרובסקי :
20
21 "אין מצב. אם אין הצהרת בריאות זה לא מגיע לחיתום כי החיתום הוא על פי
22 הצהרת הבריאות. אם אנחנו לא מקבלים הצהרת בריאות אנחנו לא מעורבים
23 בשלב הזה".
24
25 [פרי עמ' 19, שי 21-22]
26
27 39. לאחר שהתרשמתי מעדותו של ד"ר סקומרובסקי ולאחר שבחנתי את ההוראות הרלבנטיות
28 בקודקס [6/א], שוכנעתי שמבטח סביר, לרבות הנתבעת, לא הייתה מקים לתובע את
29 הפוליסה אם היה יודע שהתובע חלה במחלת מדולבלסטומה בילדותו.
30
31 40. סעיף 7(ג)(2) לחוק, העוסק בתוצאות אי הגילוי, קובע שכאשר מבטח סביר לא היה מתקשר
32 באותו חוזה, אף בדמי ביטוח מרובים יותר, אילו ידע את המצב לאמיתו, זכאי המבוטח
33 להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר קרות מקרה הביטוח, בניכוי הוצאות
34 המבטח. פטור זה חל הן על מצג שווא (סעיף 6א) לחוק והן על הפרת חובת הגילוי היוזם
35 (סעיף 6ג לחוק) [ראו: ירון אליאס, דיני ביטוח, כרך א', עמ' 401-400].

בית משפט השלום בראשון לציון

22 מאי 2012

ת"א 31836-05-11 א.מ. נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

- 1
- 2 41. יודגש, שמקום בו לא ניתנה תשובה מלאה וכנה לשאלה בכתב שנשאל המבוטח על ידי
- 3 המבטח, אין הכרח שתתלווה לכך כוונת מרמה מצד המבוטח, על מנת שלמבטח יעמוד
- 4 הפטור מתשלום תגמולי הביטוח לפי סעיף 7(ג) [ע"א 282/89 רוטנברג נ' כלל חברה
- 5 לביטוח בע"מ, פ"ד מונ(2) 339, 360-361 (1992); ע"א 2230/92 צמח נ' ציון חברה לביטוח
- 6 בע"מ, פ"ד מנ(2) 261, 256 (1994)].
- 7
- 8 42. על פי עדותו של ד"ר סקמורובסקי, הפוליסה שהוקמה לתובע, נסמכה על הצהרת בריאות
- 9 שמסר התובע כפי שמופיעה בעמ' 1 לת/3. בהצהרת הבריאות סומן X תחת המילה לא
- 10 בשאלה "האם סבלת או הנך סובל ממחלה ממארת (סרטן) או גידולים כלשהם, איידס
- 11 (כולל נשאות)". אילו מסר התובע לנתבעת שחלה בעבר במחלת הסרטן, הייתה הנתבעת
- 12 דוחה את בקשתו להצטרפות לפוליסה לחלוטין, ללא החרגות. מאחר שפרט מהותי זה לא
- 13 הובא לפני מר נגר על ידי התובע, הרי שלנתבעת קם הפטור הקבוע בסעיף 7(ג) לחוק.
- 14
- 15 43. התובע טען שניתן בקלות להבחין בבליטה בחלקו האחורי של ראשו, היכן שהושטל ה -
- 16 SHUNT. על כן, היה על מר נגר לחבחין בכך ולהשאל את התובע. משלא עשה כן, גרם למתן
- 17 התשובה הלא מלאה מצד התובע.
- 18
- 19 44. סעיף 8 לחוק שולל את זכאות המבטח לתרופות המנויות בסעיף 7 מקום בו היה על המבטח
- 20 "לדעת את המצב לאמיתו בשעת כריתת החוזה או שהוא גרם לכך שהתשובה לא היתה
- 21 מלאה וכנה."
- 22
- 23 45. בחקירתו הנגדית נשאל מר נגר:
- 24
- 25 "ש. אתה רואה דבר כזה (מצביע על התובע) זה לא מעורר בך שאלה.
- 26 ת. לא ראיתי את זה, לא שואל אנשים דברים אישיים אם לא מספרים לי, יש
- 27 אנשים שעושים קרחת ויש להם גולות אני שואל אם יש להם מחלה? אני לא זוכר
- 28 שראיתי כך את התובע וזה לא רלבנטי. לא ראיתי את זה."
- 29
- 30 [פר' עמ' 31, ש' 5-2]
- 31
- 32
- 33 46. כפי שהעיד לפניי מר נגר, הוא לא הבחין שבראשו של התובע קיימת בליטה וממילא לא
- 34 ייחס לכך חשיבות. אף אם היה מבחין בכך, לא הייתה לו היכולת לדעת שזה נובע בהכרח
- 35 ממחלה בה לקה התובע בעבר.

בית משפט השלום בראשון לציון

22 מאי 2012

ת"א 11-05-31836 א.מ. נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

- 1
2 לאחר שהתרשמתי מהתובע באופן ישיר, במהלך עדותו לפניי, אני סבור שהבליטה בראשון
3 אינה ניכרת. יתר על כן, ספק רב בעיני אם סוכן ביטוח סביר היה אמור לקשור בין בליטה
4 קלה בראש של מבטח הממלא הצהרת בריאות לבין היסטוריה של מחלה קשה. משכך, אני
5 קובע שלא ניתן לייחס למר נגר אחריות למותן התשובות הבלתי נכונות מצד התובע. על כן,
6 נסיבות סעיף 8 לחוק אינן מתקיימות בענייננו. לנתבעת קם אפוא, פטור מתשלום תגמולי
7 הביטוח.
8
9 התובע כשל ומסר תשובות בלתי נכונות ובלתי נכונות לנתבעת, במובן זה שלא גילה כי סבל
10 מגידול סרטני במוחו מסוג מדולבלסטומה. הואיל ומחלת הסרטן בה לקה התובע בעבר,
11 השפיעה על חבות הנתבעת והיקפה, הייתה הנתבעת נמנעת מלבטח את התובע אילו היה
12 חושף בפניה פרט מהותי זה. ועל כן, בהתאם להוראת סעיף 7(ג)(2) על הנתבעת להשיב לתובע
13 את דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר קורות מקרה הביטוח – אם שילם – בניכוי
14 הוצאותיה.
15
16 בסיכומי הציג בא כוחו המלומד של התובע מספר פסקי דין העוסקים בשאלת חובת הגילוי
17 מצד המבוטח וחובת המבטח בתשלום תגמולי הביטוח. נסיבותיהם של אותם פסקי דין
18 שונים מענייננו.
19 בע"א 1064/03 אליהו חברה לביטוח בע"מ ואח' נ' עזבון המנוחה רחל שחר פיאמנטה, פ"ד
20 ס(4) 375 (2006), דובר על חובת תגמולי ביטוח אולם באותו עניין לא נדרשו המבוטחים
21 למסור הצהרת בריאות טרם ההצטרפות לפוליסת הביטוח. מכאן שבעניינם לא חלה הוראת
22 סעיף 6(א) לחוק. מאידך, בענייננו התובע נשאל מפורשות אודות עברו הרפואי.
23 בע"א (חי') 4337/97 אריה חברה לביטוח בע"מ נ' זונשיין, (ט.פ.) (1998), נדחתה עמדת
24 המבטח מאחר שאי הגילוי נגע למחלות או פגמות רפואיות קלות ערך. לעומת זאת
25 במקרה דנן עסקינן באי גילוי מחלה קשה וטראומטית שהשלכותיה על התובע היו קיימות
26 גם בעת מילוי הצהרת הבריאות. יתר על כן, עבר רפואי מסוג זה שולל חיתום רפואי, כפי
27 שהוכח לפניי. דברים אלה יפים גם לגבי פסקי הדין הנוספים שהוצגו לפניי (ת.א. (חיפה)
28 20706/03 סיליס שלמה נ' מנוחה חברה לביטוח בע"מ, (ט.פ.) (2007); ת.א. (חדרה)
29 1274/03 עזאיה מוחמד נ' שלוח-הראל חברה לביטוח בע"מ, (ט.פ.) (2004); ת.א. (ראשון
30 לציון) 1411/04 מלול נ' כלל חברה לביטוח בע"מ, (ט.פ.) (2007)).
31
32 התובע טען שהפוליסה לא נמסרה לו לאחר הקמתה. ראשית, אינני סבור כי קיימות חשיבות
33 לטענה זו, שכן דחיית תביעת התובע לתגמולי ביטוח יסודה בהפרת חובת הגילוי מצידו.
34 שנית, גם לגופו של עניין, לא שוכנעתי שאכן הפוליסה והתנאים לא נמסרו לתובע, כפי
35 שעולה מהכריכה של מוצג ת/2, המעיד לכאורה על מסירת פוליסת המחלות הקשות.

בית משפט השלום בראשון לציון

22 מאי 2012

ת"א 11-05-31836 א.מ. נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

51. לא מצאתי ממש ביתר טענות הצדדים והן נידחות.

52. סוף דבר- התביעה נדחת. בנסיבותיו האישיות של התובע ולפנים משורת הדין, יישא כל צד בהוצאותיו.

ניתן היום, א' סיון תשע"ב, 22 מאי 2012, בהעדר הצדדים.

11
12
13
14
15
16

אורן שורץ, סגן נשיאה